

Uchwała nr XII / 144 / 15
Rady Gminy Suchy Las
z dnia 26 listopada 2015 r.
w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny
w Gminie Suchy Las na lata 2016-2018

Na podstawie art. 176 pkt. 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332 ze zm.), Rada Gminy Suchy Las uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Suchy Las na lata 2016-2018, o treści, jak w załączniku do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Suchy Las.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Załącznik do uchwały nr XII/144 /15
Rady Gminy Suchy Las
z dnia 26 listopada 2015 r.*

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE SUCHY LAS NA LATA 2016-2018

Spis treści

1.Wprowadzenie	3
2. Podstawy prawne Programu	4
3. Diagnoza społeczna	4
4. Cele Programu Wspierania Rodziny Gminy Suchy Las na lata 2016-2018	7
5. Harmonogram realizacji zadań.....	8
6. CZAS REALIZACJI PROGRAMU I ZAKŁADANE REZULTATY.....	10
7.REALIZATORZY PROGRAMU.	10
8.ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.....	10
9. MONITORING I EWALUACJA.....	10

1. Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny jest realizacją zapisów Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U z 2015 roku poz. 332 z późn.zm.). Zgodnie z art. 176 pkt 1) niniejszej ustawy do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Głównym jego celem jest zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin, w tym rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Program ten wpisuje się w Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Suchy Las na lata 2011-2016, której jednym z celów jest „Budowa zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych.”

Rodzina, niezależnie od zmian kulturowych, historycznych i społeczno - gospodarczych pozostaje podstawową komórką społeczną. Funkcje społeczne przez nią spełniane są nie do zastąpienia. Stanowi ona pierwsze środowisko wychowawcze człowieka, w którym następuje proces socjalizacji. Wartości w niej przekazywane wpływają na kształtowanie się postaw i funkcjonowanie ludzi, jako dorosłych uczestników życia społecznego. Prawidłowo funkcjonująca rodzina stwarza dzieciom jak najlepsze warunki wychowawcze, zdarza się jednak, że w wyniku rozmaitych zjawisk i szkodliwych czynników, do których należą: bezrobocie, alkoholizm, narkomania, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, dochodzi do zaburzeń w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny. Ich konsekwencją może być umieszczenie dziecka poza rodziną biologiczną. System wsparcia dla rodzin jest zatem zbiorem interdyscyplinarnej współpracy różnych instytucji, działających dla dobra dzieci i rodzin, której cechą jest podejmowanie działań profilaktycznych. Jego cechą będzie wykorzystywanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału rodziny w celu przezwyciężania problemów i trudności. Wsparcie instytucjonalne zostanie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których samodzielnie nie jest w stanie rozwiązać. Pomoc udzielana rodzinom ma na celu doprowadzenie do prawidłowego wypełniania ról opiekuńczo-wychowawczych oraz społecznych przez rodziców tak, aby dziecko pozostawało w rodzinie naturalnej.

Program został przygotowany w oparciu o analizę danych osób i rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchym Lesie.

2. Podstawy prawne Programu

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U z 2015 r., poz. 332 ze zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015r., poz.163 ze zm.)
- Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym(Dz.U. z 2015r., poz.1515)

3. Diagnoza społeczna

Cele i zadania Programu zostały poprzedzone analizą danych dotyczących osób i rodzin korzystających z szeroko rozumianego wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej. Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące powodów trudnej sytuacji życiowej rodzin, które skorzystały z pomocy finansowej OPS w latach 2012-2014.

Tabela nr 1. Powody przyznania pomocy.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		
	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
ubóstwo	81	121	110
sieroctwo	0	1	0
bezdomność	11	13	9
Potrzeba ochrony macierzyństwa	36	35	31
w tym: wielodzietność	5	7	5
bezrobocie	70	89	74
niepełnosprawność	83	90	78
długotrwała lub ciężka choroba	116	120	114
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego- ogółem	55	48	57
w tym:	35	33	41

rodziny niepełne			
rodziny wielodzietne	0	1	1
przemoc w rodzinie	2	5	1
alkoholizm	26	27	27
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	6	4
zdarzenie losowe	2	1	1

Źródło: opracowanie własne

Powyższe zestawienie przedstawia powody trudnej sytuacji życiowej, które zgodnie z art. 7 Ustawy o pomocy społecznej są przesłanką do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Do najczęstszych przyczyn konieczności skorzystania z pomocy społecznej należało ubóstwo (niskie dochody poniżej ustawowego kryterium dochodowego), przy współistnieniu takich problemów jak: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność i bezrobocie. Brak możliwości zapewnienia odpowiednich środków finansowych na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych rodziny wynikający z bezrobocia, problemów zdrowotnych czy też niepełnosprawności prowadzi często do pojawienia się uzależnień, marginalizacji społecznej członków rodziny i pociąga za sobą nieprawidłowe wypełnianie ról opiekuńczo-wychowawczych. Wspomniane trudności przekładają się na wzrastającą liczbę rodzin borykających się z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Poniżej przedstawione zostało zestawienie ilości rodzin z dziećmi korzystających ze wsparcia OPS niezależnie od powodu udzielenia pomocy.

Tabela nr.2 Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Rodziny z dziećmi	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
ogółem	57	76	67
o liczbie dzieci 1	22	31	24
o liczbie dzieci 2	18	23	27
o liczbie dzieci 3	14	13	10
o liczbie dzieci 4	3	9	6
o liczbie dzieci 5	0	0	0
o liczbie dzieci 6	0	0	0
o liczbie dzieci 7 i więcej	0	0	0

Rodziny niepełne ogółem	41	49	40
o liczbie dzieci 1	24	31	24
o liczbie dzieci 2	12	12	11
o liczbie dzieci 3	4	5	3
o liczbie dzieci 4 i więcej	1	1	2

Źródło: opracowanie własne

Poza możliwością korzystania ze wsparcia finansowego w ramach ustawy o pomocy społecznej, rodziny korzystają również ze świadczeń w formie zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków rodzinnych w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ilość rodzin korzystających z w/w świadczeń przedstawia niżej zamieszczone zestawienie:

Tabela nr. 3 Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne wraz z dodatkami

	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Liczba rodzin	316	551	334

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej może zostać przydzielony asystent rodziny. Ośrodek Pomocy Społecznej realizując założenia w/w ustawy zatrudnia asystenta rodziny od roku 2012. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub miejscu wskazanym przez rodzinę, a do jego zadań należą m.in.:

- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;

- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;

- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.

Zgodnie z ustawą liczba rodzin, z którymi pracuje asystent rodziny wynosi maksymalnie 15. W roku 2012 wsparciem asystenta rodziny objętych było 9 rodzin, w roku 2013 ich liczba wzrosła do 12 rodzin, natomiast w roku 2014 wynosiła 11 rodzin. Ośrodek Pomocy Społecznej ponosi również wydatki na opiekę i wychowanie 3 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Ich wysokość kształtowała się następująco w poszczególnych latach: rok 2012 to kwota 6384 zł, rok 2013: 12 783 zł, rok 2014: 29 160 zł. Zaznaczyć przy tym należy, że gmina ponosi 10 % w/w wydatków w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30 % w drugim roku pobytu i 50 % w trzecim roku i następnych latach.

4. Cele Programu Wspierania Rodziny Gminy Suchy Las na lata 2016-2018

Cel Główny: System wsparcie dla rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Główny cel Programu został rozwinięty w 3 cele szczegółowe, z których wynikają określone zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

Cele szczegółowe.

1. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców biologicznych.

2. Zapewnienie aktywnego rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach zagrożonych.

3. Umożliwienie powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

5. Harmonogram realizacji zadań.

Cel 1. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców biologicznych

Lp.	Zadanie	Działanie	Wskaźniki	Realizatorzy
1.	Wspieranie finansowe rodzin w ramach ustawy o pomocy społecznej i świadczeniach rodzinnych	udzielanie świadczeń	liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej	OPS
2.	Zapewnienie wypoczynku dla dzieci i młodzieży w okresie letnim i zimowym	1.organizacja pólkolonii letnich i zimowych 2.kierowanie dzieci na wypoczynek organizowany przez PCPR i współpracujące z OPS organizacje pozarządowe	liczba dzieci korzystających z tej formy pomocy	OPS,PCPR, organizacje pozarządowe z terenu gminy
3.	Podejmowanie działań wspierających rodziny w wypełnianiu ich funkcji rodzicielskich	1.prowadzenie efektywnej pracy socjalnej w kierunku aktywizacji zawodowej rodziców	liczba zawartych z rodzicami kontraktów socjalnych	pracownicy socjalni
		2.współpracowanie z psychologami i pedagogami z jednostek oświatowych	liczba rodzin i dzieci, których dotyczyła współpraca	Pracownicy socjalni, asystent rodziny
		3.włączanie do pracy z rodziną wolontariuszy w zakresie pomocy w nauce i organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży	Liczba wolontariuszy	pracownicy socjalni, koordynator programu wolontariatu
		4.włączanie organizacji pozarządowych z terenu gminy do działań na rzecz wspierania rodziny	Liczba organizacji i formy wsparcia	OPS

Cel 2. Aktywne rozwiązywanie problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach zagrożonych

Lp.	Zadanie	Działanie	Wskaźniki	Realizatorzy
1.	1.zapewnienie wsparcia asystenta rodziny rodzinom przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	1.zatrudnianie asystenta rodziny	liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	OPS
2.	2.podejmowanie działań mających na celu instytucjonalne wsparcie rodzin dysfunkcyjnych	1.współpraca w ramach grup roboczych funkcjonujących w związku z Procedurą Niebieskiej Karty	liczba rodzin z dziećmi objętych współpracą	OPS
		2.podejmowanie działań mających na celu zapewnienie nadzoru kuratora sądowego w przypadku niewłaściwego sprawowania władzy rodzicielskiej	Liczba wniosków skierowanych do sądu o wgląd w sytuacje małoletnich dzieci	OPS
		3.kierowanie osób uzależnionych do GKRPA	Liczba sporządzonych ankiet w rodzinach z dziećmi	OPS
		4.organizowanie konsultacji i poradnictwa psychologicznego	Liczba rodzin i dzieci objętych konsultacją	OPS

Cel 3.Umożliwienie powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

Lp.	Zadanie	Działanie	Wskaźniki	Realizatorzy
1.	1.Przygotowanie rodziny naturalnej do powrotu dziecka do rodziny	1.Opracowanie i wdrażanie przy współpracy z rodziną planu pracy z rodziną skoordynowanego z planem pomocy dziecku przebywającemu w pieczy zastępczej.	Liczba rodzin, które zrealizowały plan pomocy oraz liczba dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej	OPS- asystent rodziny

6. CZAS REALIZACJI PROGRAMU I ZAKŁADANE REZULTATY

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny została zaplanowana na lata 2016-2018. Zakłada się osiągnięcie następujących rezultatów:

1. Tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości pełnienia ról rodzicielskich.
2. Minimalizowanie skutków, jakie niosą za sobą trudności w prawidłowym wypełnianiu przez rodziców władzy rodzicielskiej.
3. Powrót dzieci przebywających w pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

7. REALIZATORZY PROGRAMU.

Realizatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchym Lesie. Realizacja zaplanowanych zadań wymaga ścisłej współpracy z istniejącymi w powiecie jednostkami zapewniającymi opiekę dla dzieci i młodzieży, sądem rodzinnym i kuratorami sądowymi, placówkami oświatowymi, funkcjonariuszami Policji, lokalnymi organizacjami pozarządowymi oraz mediami.

8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.

Realizacja Programu zapewniona będzie dzięki środkom budżetu gminy oraz budżetu państwa.

9. MONITORING I EWALUACJA.

Monitorowanie Programu odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości oraz analizy danych dotyczących realizacji działań zawartych w Programie. Zgodnie z art.179.1 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.